

Na osnovu člana 46. stav 5. Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službeni glasnik RS“, broj 15/16),

Ministar zdravlja donosi

Pravilnik o obaveznim zdravstvenim pregledima određenih kategorija zaposlenih lica u objektima pod sanitarnim nadzorom, obaveznim i preporučenim zdravstvenim pregledima kojima podležu određene kategorije stanovništva

Pravilnik je objavljen u „Sl. glasniku RS“, br. 3/2017 od 18. januara 2017. god.

NAPOMENA: Ovaj pravilnik se primenjuje od 26. januara 2017. god.

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se vrste obaveznih i preporučenih zdravstvenih pregleda određenih kategorija zaposlenih, drugih lica i kliconoša, uslovi, rokovi i način sprovođenja tih pregleda i izveštavanje, određuju zarazne bolesti i nosilaštvo određenih mikroorganizama i specifičnih antitela koji predstavljaju razlog zbog kojeg se određeni poslovi ne mogu obavljati ili se moraju preduzeti opšte ili posebne mere zaštite od zaraznih bolesti.

Član 2.

Obaveznom zdravstvenom pregledu, u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti (u daljem tekstu: Zakon) i ovim pravilnikom, podležu lica zaposlena na poslovima:

1) javnog snabdevanja stanovništva vodom za piće, proizvodnje, prometa, usluživanja hrane i drugim poslovima u kojim dolaze u neposredan kontakt s hranom ili ambalažom koja je u direktnom kontaktu s hranom;

2) ishrane, nege i održavanja higijene u predškolskim ustanovama, ustanovama za kolektivni smeštaj dece i omladine (đачki i studentski domovi, odmarališta i dr.), ustanovama socijalne zaštite za smeštaj određenih kategorija lica (stara lica sa posebnim potrebama, deca bez roditeljskog staranja i dr.);

3) zdravstvenih pregleda, lečenja, nege i ishrane bolesnika, na poslovima održavanja higijene, na odeljenjima sa povećanim rizikom od zaraze, u zdravstvenim ustanovama i drugim oblicima zdravstvene službe, i to:

(1) na odeljenjima za akušerstvo sa boksovima za novorođenu decu;

(2) na odeljenjima za prevremeno rođenu decu;

(3) na dečijim odeljenjima zdravstvenih ustanova u kojima se

obavlja stacionarna zdravstvena zaštita;

(4) u operacionim blokovima;

(5) na odeljenjima intenzivne nege;

(6) na odeljenjima za lečenje opekotina i transplantacije tkiva i organa;

(7) na odeljenjima za hemodijalizu i peritonealnu dijalizu;

(8) na odeljenjima onkologije i palijativne nege;

- 4) proizvodnje, prometa i izdavanja lekova i medicinskih sredstava, odnosno koji na drugi način dolaze u neposredan kontakt sa lekovima i medicinskim sredstvima;
- 5) pružanja higijenske nege i ulepšavanja lica i tela i poslovima pružanja nemedicinskih estetskih intervencija kojima se narušava integritet kože (javna kupališta, „wellness“ centri, berberske, frizerske, maserske, pedikirske, manikirske, kozmetičke usluge, kao i usluge depilacije, tetovaže, pirsinga i sl.) kao i na poslovima proizvodnje kozmetičkih sredstava;
- 6) obavljanje obavezne prakse u toku školovanja u objektima u kojima se obavljaju delatnosti utvrđene u stavu 1. ovog člana.

Član 3.

Zdravstveni pregledi lica iz člana 2. ovog pravilnika obuhvataju:

- 1) obavezni zdravstveni pregled pre započinjanja obavljanja delatnosti ili pre započinjanja obavezne prakse lica;
- 2) obavezni zdravstveni pregled tokom obavljanja delatnosti na šest ili dvanaest meseci, a po epidemiološkim i kliničkim indikacijama i ranije;
- 3) obavezni zdravstveni pregled radi utvrđivanja nosilaštva uzročnika zaraznih bolesti;
- 4) preporučeni zdravstveni pregled radi utvrđivanja nosilaštva uzročnika zaraznih bolesti.

Pregled doktora medicine obuhvata anamnezu, status i laboratorijski pregled uzetog biološkog materijala, u skladu sa Zakonom, ovim pravilnikom i stručno metodološkim uputstvima. Doktor medicine o izvršenim obaveznim i preporučenim zdravstvenim pregledima, vodi medicinsku dokumentaciju, evidencije i dostavlja izveštaje u skladu sa zakonom.

Lica zaposlena na poslovima iz člana 2. tač. 1) i 2) ovog pravilnika, u periodu između dva obavezna zdravstvena pregleda, svaku promenu u zdravstvenom stanju (pojava povišene temperature, povraćanje, proliv, kašalj, kijanje, curenje nosa, promena na koži i sl.) mora prijaviti odgovornom licu u pravnom licu ili preduzetniku, koji postupaju u skladu sa zakonom.

Član 4.

Obavezni zdravstveni pregled lica zaposlenih na poslovima javnog snabdevanja stanovništva vodom za piće kao i lica koja dolaze u kontakt sa vodom i ambalažom u neposrednom kontaktu sa vodom, u proizvodnji flaširane vode obuhvata:

- 1) pregled doktora medicine - anamneza, na zarazne bolesti koje se mogu preneti vodom za piće;
- 2) pregled doktora medicine na gnojna, gljivična i parazitarne oboljenja kože, nokti i dlake i vidljive sluzokože;
- 3) laboratorijski pregled stolice na Salmonellae i Shigellae;
- 4) laboratorijski pregled stolice na crevne protozoe (Lamblija intestinalis, Entamoeba histolytica).

Zdravstveni pregled lica zaposlenih na poslovima iz stava 1. ovog člana obavlja se na šest meseci.

Član 5.

Obavezni zdravstveni pregled lica koja obavljaju poslove u proizvodnji, prometu, usluživanju hrane i drugim poslovima u kojima dolaze u neposredan kontakt s hranom ili ambalažom koja je u neposrednom kontaktu s hranom obuhvata:

- 1) pregled doktora medicine - anamneza na zarazne bolesti koje se mogu preneti hranom;
- 2) pregled doktora medicine na gnojna, gljivična i parazitarne oboljenja kože, nokti i dlake, vidljive

sluzokože, a prema epidemiološkim i kliničkim indikacijama i pregled na tuberkulozu pluća;

3) laboratorijski pregled brisa ždrela i nosa na *Staphylococcus aureus*, koagulaza pozitivan;

4) laboratorijski pregled stolice na *Salmonellae* i *Shigellae*;

5) laboratorijski pregled stolice na crevne protozoe (*Lambliia intestinalis*, *Entamoeba histolytica*).

Zdravstveni pregled lica zaposlenih na poslovima iz stava 1. ovog člana obavlja se na šest meseci.

Član 6.

Obavezni zdravstveni pregled lica zaposlenih na poslovima ishrane i nege dece u jaslenim grupama i održavanja higijene u predškolskim ustanovama, ustanovama za kolektivni smeštaj dece i omladine i ustanovama socijalne zaštite za smeštaj određenih kategorija lica obuhvata:

1) pregled doktora medicine na gnojna, gljivična i parazitarna oboljenja kože, nokti i dlake, vidljive sluzokože i tuberkulozu pluća;

2) rentgensko snimanje pluća ako postoje kliničke i epidemiološke indikacije;

3) laboratorijski - laboratorijski pregled brisa ždrela i nosa na *Staphylococcus aureus*, koagulaza pozitivan;

4) laboratorijski - laboratorijski pregled stolice na *Salmonellae* i *Shigellae*;

5) laboratorijski pregled stolice na crevne protozoe (*Lambliia intestinalis*, *Entamoeba histolytica*).

Zdravstveni pregledi lica zaposlenih na poslovima iz stava 1. ovog člana obavlja se na šest meseci.

Član 7.

Obavezni zdravstveni pregled lica zaposlenih na poslovima zdravstvenih pregleda, lečenja i drugim oblicima zdravstvene službe, na odeljenjima utvrđenim u članu 2. tačka 3) ovog pravilnika obuhvata pregled doktora medicine na gnojna i gljivična oboljenja kože, noktiju i dlake i pregled vidljive sluzokože.

Zdravstveni pregled lica iz stava 1. ovog člana obavlja se jednom godišnje.

Član 8.

Zdravstveni pregledi lica zaposlenih na poslovima nege i ishrane bolesnika i poslovima održavanja higijene u zdravstvenim ustanovama i drugim oblicima zdravstvene službe, na odeljenjima utvrđenim u članu 2. tačka 3. ovog pravilnika obuhvata:

1) pregled doktora medicine na gnojna, gljivična i parazitarna oboljenja kože, nokti i dlake, vidljive sluzokože i tuberkulozu pluća;

2) rentgensko snimanje pluća ako postoje kliničke i epidemiološke indikacije;

3) laboratorijski pregled brisa ždrela i nosa na *Staphylococcus aureus*, koagulaza pozitivan;

4) laboratorijski pregled stolice na *Salmonellae* i *Shigellae*;

5) laboratorijski pregled stolice na crevne protozoe (*Lambliia intestinalis*, *Entamoeba histolytica*).

Zdravstveni pregledi lica iz stava 1. ovog člana obavljaju se na šest meseci.

Član 9.

Zdravstveni pregled lica zaposlenih na poslovima proizvodnje i izrade lekova i medicinskih sredstava, odnosno koji na drugi način dolaze u neposredan kontakt sa lekovima i medicinskim sredstvima,

obuhvata:

- 1) pregled doktora medicine na gnojna, gljivična i parazitarna oboljenja kože, nokti i dlake, vidljive sluzokože i tuberkulozu pluća;
- 2) rentgensko snimanje pluća ako postoje kliničke i epidemiološke indikacije;
- 3) laboratorijski pregled brisa ždrela i nosa na *Staphylococcus aureus*, koagulaza pozitivan;
- 4) laboratorijski pregled stolice na *Salmonellae* i *Shigellae*;
- 5) laboratorijski pregled stolice na crevne protozoe (*Lambliia intestinalis*, *Entamoeba histolytica*).

Zdravstveni pregledi lica iz stava 1. ovog člana obavljaju se na šest meseci.

Član 10.

Zdravstveni pregled lica zaposlenih na poslovima prometa i izdavanja lekova i medicinskih sredstava, odnosno koji na drugi način dolaze u neposredan kontakt sa lekovima i medicinskim sredstvima koji se izdaju obuhvata:

- 1) pregled doktora medicine na gnojna, gljivična i parazitarna oboljenja kože, nokti i dlake, vidljive sluzokože i tuberkulozu pluća;
- 2) rentgensko snimanje pluća ako postoje kliničke i epidemiološke indikacije.

Zdravstveni pregledi lica iz stava 1. ovog člana obavljaju se jednom godišnje.

Član 11.

Zdravstveni pregledi lica zaposlenih na poslovima pružanja higijenske nege i ulepšavanja lica i tela i poslovima pružanja nemedicinskih estetskih intervencija kojima se narušava integritet kože (javna kupališta, „wellness“ centri, berberske, frizerske, maserske, pedikirske, manikirske, kozmetičke usluge, kao i usluge depilacije, tetovaže, pirsinga i sl.) kao i na poslovima proizvodnje kozmetičkih sredstava, obuhvata:

- 1) pregled doktora medicine na gnojna, gljivična i parazitarna oboljenja kože, nokti i dlake, vidljive sluzokože i tuberkulozu pluća;
- 2) rendgensko snimanje pluća ako postoje kliničke i epidemiološke indikacije;
- 3) laboratorijski pregled brisa ždrela i nosa na *Staphylococcus aureus*, koagulaza pozitivan;
- 4) laboratorijski pregled stolice na *Salmonellae* i *Shigellae*;
- 5) laboratorijski pregled stolice na crevne protozoe (*Lambliia intestinalis*, *Entamoeba histolytica*).

Zdravstveni pregledi lica iz stava 1. ovog člana obavljaju se na šest meseci.

Član 12.

Lica koja u toku školovanja obavljaju obaveznu praksu na poslovima utvrđenim u članu 2. ovog pravilnika podležu obaveznom zdravstvenom pregledu propisanom za zaposlene na poslovima na kojima će obavljati obaveznu praksu, pod uslovima, u rokovima i na način propisan za lica zaposlena na tim poslovima.

Član 13.

Zdravstveni pregled zaposlenih lica iz člana 2. ovog pravilnika obavlja se i kada se zarazne bolesti pojave na radnom mestu ili u porodici, ako za to postoje epidemiološke i kliničke indikacije.

Predlog za zdravstveni pregled lica u periodu kraćem od propisanog može dati epidemiolog, odgovorno lice u objektu, izabrani lekar zaposlenog lica i sanitarni inspektor.

Član 14.

Ako se prilikom zdravstvenih pregleda propisanih ovim pravilnikom posumnja da je lice koje je zaposleno na poslovima iz člana 2. ovog pravilnika, odnosno lice koje obavlja obaveznu praksu na tim poslovima, obolelo ili je nosilac uzročnika zarazne bolesti koja može ugroziti zdravlje korisnika proizvoda ili usluga koje to lice pruža, tom licu mogu se naložiti i drugi zdravstveni pregledi potrebni za potvrđivanje dijagnoze zarazne bolesti na koju se sumnja, odnosno za potvrđivanje uzročnika određene zarazne bolesti, radi lečenja i preduzimanja drugih mera u skladu sa zakonom.

Predlog za zdravstveni pregled lica iz stava 1. ovog člana može dati epidemiolog, odgovorno lice u objektu, izabrani lekar zaposlenog lica i sanitarni inspektor.

Član 15.

Ako se prilikom zdravstvenih pregleda utvrđenih ovim pravilnikom kod lica koja treba da zasnuju radni odnos na poslovima utvrđenim u članu 2. ovog pravilnika, kod lica zaposlenih na tim poslovima, ili kod lica koja obavljaju obaveznu praksu na tim poslovima, otkrije pozitivan nalaz doktora medicine, odnosno pozitivan laboratorijski nalaz - ta lica se ne smeju zapošljavati, odnosno zabranjuje im se obavljanje poslova ili obavezne prakse na tim poslovima, do dobijanja negativnog nalaza doktora medicine, odnosno laboratorijskog nalaza.

Zavod, odnosno institut za javno zdravlje o pozitivnom nalazu doktora medicine, odnosno pozitivnom laboratorijskom nalazu obaveštava pregledano lice, poslodavca ili školu, kao i organ uprave nadležan za poslove sanitarnog nadzora.

Mera zabrane obavljanje poslova ili obavezne prakse na tim poslovima, do dobijanja negativnog nalaza. Za sprovođenje mere zabrane obavljanje poslova ili obavezne prakse na tim poslovima, do dobijanja negativnog nalaza doktora medicine odnosno laboratorijskog nalaza odgovoran je preduzetnik ili odgovorno lice u pravnom licu kao i zaposleno lice.

Član 16.

Kontrolni pregled lica sa pozitivnim nalazom - nosilaca Salmonellae i Shigellae vrši se počev od šestog dana od dana završene terapije, uzastopnim trodnevnom laboratorijskim pregledom stolice. Kontrolni pregled lica - sa pozitivnim nalazom - nosilaca crevnih protozoa Lamblia intestinalis i Entamoeba histolytica vrši se počev od osmog dana od dana završene terapije, uzastopnom trodnevnom kontrolom stolice dobijene provokacijom.

Kontrolni pregled lica sa pozitivnim nalazom - nosilaca Staphylococcus aureusa koagulaza pozitivnog, vrši se počev od trećeg dana od dana završene terapije, uzastopnom dvodnevnom kontrolom brisa ždrela i nosa.

Član 17.

Kontrolni pregled lica sa pozitivnim nalazom gljivičnih i parazitarних oboljenja kože, nokti i dlake vrši se po dobijanju negativnog nalaza doktora odgovarajuće grane medicine.

Ako se prilikom obavljanja pregleda doktora medicine na gnojna, gljivična i parazitarна oboljenja kože, nokti i dlake i u inspekcijском nadzoru u objektima pod sanitarnim nadzorom, utvrdi da nokti zaposlenog lica nisu čisti, podrezani, bez gela i nelakirani, a kosa, brada i brkovi čisti i uredni, doktor medicine će zahtevati da lice iste uredi, a sanitarni inspektor privremeno zabraniti obavljanje poslova, dok se utvrđeni nedostaci ne otklone.

Član 18.

Izveštaj o pregledu doktora medicine i laboratorijskom nalazu zdravstvenog pregleda lica iz člana 2. ovog pravilnika, upisuje se u sanitarnu knjižicu.

Sanitarna knjižica i evidencija zaposlenih lica koja su izvršila obavezni zdravstveni pregled, overene od

strane odgovornog lica potpisom i pečatom, čuvaju se u objektu gde zaposleno lice obavlja delatnost, a lica koja obavljaju praksu nose sa sobom.

Obrazac sanitarne knjižice i evidencije zaposlenih lica koja su izvršila obavezni zdravstveni pregled odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo (Prilog br. 1 i Prilog br. 2).

Član 19.

Obavezni zdravstveni pregledi davaoca krvi, ćelija, tkiva, organa ili delova organa koji se presađuju, radi utvrđivanja nosilaštva uzročnika zaraznih bolesti, obuhvataju:

- 1) pregled doktora odgovarajuće grane medicine;
- 2) laboratorijski pregled krvi na prisustvo anti-HIV antitela, HBs antigena, anti-NCV antitela, i antitreponemalnih antitela;
- 3) druge preglede u skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast.

Ako je pri pregledu davaoca krvi, ćelija, tkiva, organa ili delova organa koji se presađuju dobijen pozitivan laboratorijski nalaz na neki ispitivani parametar, vrši se potvrdno testiranje donacije.

O potvrdnom pozitivnom laboratorijskom nalazu materijala iz stava 2. ovog člana obaveštava se davalac o odlaganju ili opozivu za buduće donacije, savetuje i upućuje se na lečenje davaoca, a donacije od pozitivnog davaoca, unutar šest meseci ponovo se pregledaju.

Član 20.

Obavezni zdravstveni pregledi trudnica radi utvrđivanja nosilaštva uzročnika zaraznih bolesti obuhvataju:

- 1) pregled doktora medicine - ginekologa;
- 2) laboratorijsko ispitivanje na:
  - (1) rubelu i toksoplazmozu, infekciju uzrokovanu citomegalovirusom i hepres virusom, u prva tri meseca trudnoće/TORCH);
  - (2) prisustvo antitreponemalnih antitela u prvom i poslednjem trimestru trudnoće i kod porodilja koje su rodile mrtvorođeno dete posle 20. nedelje trudnoće ili je plod bio teži od 500 grama, kao i kad ne postoji dokaz o adekvatno lečenom sifilisu tokom trudnoće;
  - (3) infekciju hepatitis B virusom (HBs antigen), u poslednjem trimestru trudnoće;
  - (4) laboratorijski pregled koprokulture na Salmonellae i Shigellae, posle 36. nedelje trudnoće;
  - (5) laboratorijski pregled brisa ždrela i nosa na Staphylococcus aureus, koagulaza pozitivan posle 36. nedelje trudnoće.

Član 21.

Obavezni zdravstveni pregledi lica na lečenju hemodijalizom radi utvrđivanja nosilaštva uzročnika zaraznih bolesti, obuhvataju:

- 1) pregled doktora odgovarajuće grane medicine;
- 2) laboratorijski pregled krvi na prisustvo HBs antigena, PCR HCV RNK anti-HIV antitela, pre započinjanja hemodijalize;
- 3) laboratorijski pregled krvi na: antitela CMV, malariae, Toxoplasma gondii, Trypanosoma cruzi, leishmaniosis prema epidemiološkim indikacijama;

4) laboratorijski pregled na prisustvo meticilin rezistentnog *Staphylococcus aureus* i vankomicin rezistentnog *Enterococcus faecalis/faecium*, enterobakterije koje luče beta-laktamaze proširenog spektra i karbapenemaze po kliničkim i epidemiološkim indikacijama.

Pre započinjanja lečenja hemodijalizom ili u toku lečenja, HBs antigen-negativni pacijenti, moraju se vakcinisati protiv hepatitisa B u skladu sa propisom sa kojim se uređuje imunizacija i hemioprofilaksa.

Utvrđivanje nivoa anti-HBs antitela, lica iz stava 1. ovog člana koja su potpuno vakcinisana protiv hepatitisa B, vrši se jednom godišnje, u skladu sa stručno metodološkim uputstvima.

Član 22.

Obavezni zdravstveni pregledi lica koja su bila akcidentalno izložena dokazano infektivnom ili potencijalno infektivnom materijalu radi utvrđivanja nosilaštva uzročnika zaraznih bolesti obuhvataju:

- 1) pregled doktora medicine i utvrđivanje vakcinalnog statusa protiv virusnog hepatitisa B;
- 2) laboratorijski pregled krvi na prisustvo anti-HIV antitela, HBs antigena, anti-HBs antitela i anti-HCV antitela odmah nakon akcidenta;
- 3) ponovni laboratorijski pregled krvi na prisustvo anti-HIV antitela šest i dvanaest nedelja i šest meseci nakon akcidenta;
- 4) ponovni laboratorijski pregled krvi na prisustvo HBs antigena i anti-HCV antitela 12 nedelja i šest meseci nakon akcidenta;
- 5) PCR HCV RNK test u četvrtoj i šestoj nedelji nakon akcidenta;
- 6) laboratorijski pregled krvi na druge infektivne agense kojima je lice bilo izloženo - prema kliničkim i epidemiološkim indikacijama odmah nakon akcidenta.

Izvor ili potencijalni izvor infekcije - dokazano infektivni ili potencijalno infektivni materijal, laboratorijski se pregleda na prisustvo anti-HIV antitela, HBs antigen, anti-HCV antitela i druge infektivne agense prema kliničkim i epidemiološkim indikacijama, odmah nakon akcidenta.

Postekspoziciona profilaksa vrši se u skladu sa propisom kojim se uređuje imunizacija i hemioprofilaksa.

Član 23.

Obavezni zdravstveni pregledi odojčadi ili dece koja su tokom trudnoće, rađanja ili po rođenju bila izložena HIV infekciji ili virusnoj hepatitis C ili hepatitis B infekciji, kao i odojčadi sa sumnjom na kongenitalni sifilis radi utvrđivanja nosilaštva uzročnika zaraznih bolesti, obuhvataju:

- 1) pregled doktora medicine;
- 2) laboratorijski pregled krvi na prisustvo genoma virusa HIV - reakcijom lančane polimerizacije (PCR HIV DNK) u trećem danu života i najmanje još jednom do navršenih šest meseci života (sa navršenim prvim, četvrtim ili šestim mesecom života);
- 3) laboratorijski pregled krvi na prisustvo anti-HIV antitela kod dece od navršenih 18. meseci života;
- 4) laboratorijski pregled krvi na prisustvo anti-HCV antitela i HBs antigena od navršenih 12 meseci života;
- 5) laboratorijski pregled krvi i likvora kvantitativnim netreponemalnim testom (VDRL) odnosno IgM immunoblot testom i PCR testom.

Pregled krvi, kod seroreaktivne odojčadi, kvantitativnim netreponemalnim testom vrši se svaka dva do tri meseca dok ne postanu nereaktivni ili titar antitela značajno ne padne.

Pregled moždinske tečnosti kvantitativnim netreponemalnim testom, kod seroreaktivne odojčadi, vrši se svakih šest meseci dok se ne dobiju normalni rezultati.

Član 24.

Obavezni zdravstveni pregledi novorođenčadi, odnosno odojčadi rođenih od majki sa sumnjom na infekciju virusom rubele ili potvrđenom infekcijom virusom rubele u trudnoći, odnosno sa sumnjom na kongenitalni rubela sindrom radi utvrđivanja nosilaštva uzročnika zaraznih bolesti obuhvataju:

- 1) pregled doktora medicine;
- 2) laboratorijski pregled krvi na rubela antitela odmah po rođenju, a po potrebi od prve do treće nedelje po rođenju i šest i dvanaest meseci po rođenju;
- 3) laboratorijski pregled brisa nazofarinksa, konjunktive, uzorka urina, krvi i moždinske tečnosti, na prisustvo virusa rubele, odmah po rođenju.

Član 25.

Obavezan zdravstveni pregled osoba kojima su određene mere prinudnog smeštaja, odnosno izdržavanje kazne zatvora radi utvrđivanja nosilaštva uzročnika zaraznih bolesti obuhvataju:

- 1) pregled doktora medicine na tuberkulozu pre prijema;
- 2) rendgensko snimanje pluća ako postoje kliničke i epidemiološke indikacije;
- 3) laboratorijski pregled krvi na prisustvo anti-HIV antitela, anti-HCV antitela i HBS Ag, ako postoje kliničke i epidemiološke indikacije.

Član 26.

Zdravstveni pregledi lica smeštenih u socijalne ustanove u kojima se obavlja i zdravstvena delatnost, kao i lica smeštena u đačke i studentske domove, radi utvrđivanja nosilaštva uzročnika zaraznih bolesti obuhvataju:

- 1) pregled doktora medicine na tuberkulozu pluća pre prijema;
- 2) rendgensko snimanje pluća ako postoje kliničke i epidemiološke indikacije;
- 3) laboratorijski pregled krvi na prisustvo anti-HIV antitela, HBsAg, anti-HCV antitela, kao i pregled krvi na druge polno prenosive infekcija ukoliko postoje kliničke ili epidemiološke indikacije;
- 4) pregled na prisustvo meticilin rezistentnog Staphylococcus aureus i vankomicin rezistentnog Enterococcus faecalis/faecium, enterobakterije koje luče beta-laktamaze proširenog spektra i karbapenemaze u socijalnim ustanovama u kojima se obavlja i zdravstvena delatnost, po kliničkim i epidemiološkim indikacijama.

Član 27.

Obavezni zdravstveni pregledi lica koja traže azil radi utvrđivanja nosilaštva uzročnika zaraznih bolesti obuhvataju:

- 1) prvi lekarski pregled u prvih sedam dana, radi otkrivanja akutnih zaraznih bolesti i utvrđivanja vakcionalnog statusa, obavezne vakcinacije i uputstva o zdravstvenom nadzoru, u trajanju od 21 dan;
- 2) dopunski lekarski pregled radi utvrđivanja hroničnih zaraznih bolesti ili kliconoštva obuhvata:
  - (1) rendgensko snimanje pluća na tuberkulozu, a za mlađe ženske osobe i decu ispod 14 godina tuberkulinski test;
  - (2) laboratorijski pregled stolice na salmonellae i shigele i crevne protozoe;
- 3) pregled kože i kose na znakove šuge i vašiju;

- 4) za lice koje dolazi iz tropskih zemalja ili su kroz njih prolazili i pregled na malariju i koleru;
- 5) ciljano ispitivanje (u anamnezi) da li su bolovali ili boluju ili su bili izloženi riziku za infekcije koje se prenose seksualnim ili parenteralnim putem i preporučiti testiranje na HIV, HBV, HCV, sifilis i druge patogene;
- 6) na osnovu podataka dobijenih anamnezom i pregledom, po potrebi, treba uključiti i druge analize ili preglede u skladu sa zakonom.

Član 28.

Obavezan zdravstveni pregled žena koje su na programima inseminacije ili veštačke oplodnje radi utvrđivanja nosilaštva uzročnika zaraznih bolesti obuhvata:

- 1) pregled doktora medicine - ginekologa;
- 2) obavezno laboratorijsko ispitivanje na:
  - (1) rubelu i toksoplazmozu, infekciju uzrokovanu citomegalovirusom i hepres virusom/TORCH);
  - (2) prisustvo antitreponemalnih antitela;
  - (3) HIV infekciju (anti-HIV antitela);
  - (4) infekciju hepatitis B virusom (HBs antigen);
  - (5) infekciju hepatitis C virusom (anti-HCV antitela).

Član 29.

Obavezan zdravstveni pregled zdravstvenih radnika koji su eksponirani HBV virusu na HBsAg ili anti-HBs u zavisnosti od toga da li su vakcinisani protiv hepatitisa B radi utvrđivanja nosilaštva uzročnika zaraznih bolesti, obuhvata:

- 1) laboratorijsko određivanje nivoa anti-HBs antitela, jednom godišnje, kod eksponiranih zdravstvenih radnika iz stava 1. ovog člana koji su vakcinisani po propisu kojim se uređuje imunizacija i hemioprolifaksa;
- 2) laboratorijsko određivanje nivoa anti-HBs antitela kod eksponiranih zdravstvenih radnika iz tačke 1) ovog člana koji nisu vakcinisani ili nisu vakcinisani potpuno, vakcinacija se vrši odmah, u skladu sa propisom kojim se uređuje imunizacija i hemioprolifaksa.

Član 30.

Preporučeni zdravstveni pregled trudnica, radi utvrđivanja nosilaštva uzročnika zaraznih bolesti, obuhvata:

- 1) laboratorijski pregled krvi na varičela infekciju, Neisseria gonorrhoea i Chlamydia trachomatis infekciju, infekciju Parvovirus B19, malariae, Chagas - ovo oboljenje prema epidemiološkim indikacijama;
- 2) laboratorijski pregled brisa vagine i rektuma između 35. i 37. nedelje trudnoće na prisustvo beta hemolitičkog streptokoka grupe B;
- 3) laboratorijski pregled hemokulture kod svih febrilnih trudnica, prema predlogu infektologa;
- 4) laboratorijsko određivanje anti-HIV antitela pri prvoj poseti ginekologu, a prema epidemiološkim indikacijama, ponovno testiranje pre 36. nedelje kao i u 38. nedelji trudnoće;
- 5) laboratorijsko određivanje anti-HCV antitela u poslednjem trimestru trudnoće ako postoje kliničke ili epidemiološke indikacije.

Član 31.

Preporučeni zdravstveni pregled žrtava seksualnog napada ili zlostavljanja radi utvrđivanja nosilaštva uzročnika zaraznih bolesti, obuhvata:

- 1) lekarski pregled odmah nakon napada ili zlostavljanja, a zatim nakon dve nedelje, tri meseca i šestog meseca;
- 2) pregled na *Trichomonas vaginalis* odmah, a u slučaju negativnog rezultata ponovni pregled prema uputstvu lekara ;
- 3) pregled na *Neisseria gonorrhoeae* i *Chlamydia trachomatis* odmah, a u slučaju negativnog rezultata ponovni pregled prema uputstvu lekara;
- 4) pregled krvi na prisustvo anti-HIV antitela, HBs antigena i treponemalnih antitela odmah, a u slučaju negativnog rezultata ponovo nakon trećeg i šestog meseca nakon napada ili zlostavljanja;
- 5) ukoliko je nivo anti-HBs antitela ≥ 10 IU/L u vreme napada lice potpuno vakcinisano protiv virusnog hepatitisa B, utvrđuje se nivo anti-HBs antitela, nije potrebno praćenje vezano za hepatitis B infekciju.

Član 32.

Preporučeni zdravstveni pregled lica sa dijagnostikovanom aktivnom tuberkulozom radi utvrđivanja nosilaštva uzročnika zaraznih bolesti obuhvata:

- 1) laboratorijski pregled krvi na prisustvo anti-HIV antitela, anti-HCV antitela, HBs antigena i anti-treponemalna antitela po kliničkim i epidemiološkim indikacijama, odmah po započinjanju lečenja;
- 2) istraživanje kontakata u skladu sa stručno metodološkim uputstvima.

Član 33.

Preporučeni zdravstveni pregled lica sa klinički manifestnim znacima ili simptomima koji ukazuju na oslabljen imunološki sistem radi utvrđivanja nosilaštva uzročnika zaraznih bolesti obuhvata:

- 1) laboratorijsko ispitivanje krvi na prisustvo anti-HIV antitela, anti-HCV antitela, HBs antigena i anti-treponemalna antitela, po kliničkim i epidemiološkim indikacijama, odmah po započinjanju lečenja;

Zdravstveni pregled osoba sa dijagnostikovanom HIV infekcijom obuhvata: određivanje broja CD4 limfocita, viremije PCR RNK HIV testom i rezistencije HIV-a na antiretrovirusne lekove u skladu sa kliničkim smernicama.

Član 34.

Preporučeni zdravstveni pregled lica koja su bila potencijalno, nenasilno izložena infekciji koja se prenosi parenteralnim ili seksualnim putem obuhvata:

- 1) pregled doktora medicine;
- 2) laboratorijski pregled krvi na prisustvo anti-HIV antitela, anti-HCV antitela, HBs antigena i anti-treponemalna antitela;
- 3) pregled na *Trichomonas vaginalis*, *Neisseria gonorrhoeae* i *Chlamydia trachomatis*.

Član 35.

Zdravstveni pregled osoba koje su nosioci antigena hepatitisa B i C obuhvata:

- 1) laboratorijski pregled krvi na PCR RNK HCV i PCR DNK HBV;

2) pregled krvi na anti-HIV.

Zdravstveni pregled lica iz stava 1. ovog člana obavlja se svakih šest meseci.

Član 36.

Pozitivan rezultat laboratorijskog ispitivanja u obaveznim i preporučenim zdravstvenim pregledima biološkog materijala na prisustvo anti-HIV antitela, anti-HCV antitela, antitreponemalnih antitela i HbsAg, ne sme biti ograničenje za pružanje medicinskih ili drugih usluga, kao što su smeštaj u ustanove socijalne zaštite (domovi za stara lica, domovi za nezbrinutu decu, sigurne kuće za žrtve nasilja, đачke i studentske domove).

Član 37.

Obavezni ili preporučeni zdravstveni pregledi radi utvrđivanja nosilaštva uzročnika zaraznih bolesti mogu biti propisani i za druge kategorije stanovništva prema kliničkim i epidemiološkim indikacijama i u skladu sa preporukama Svetske zdravstvene organizacije i drugih međunarodnih zdravstvenih organizacija.

Meru obaveznog i preporučenog zdravstvenog pregleda za određene kategorije stanovništva iz stava 1. ovog člana, organizuju i sprovode nadležne zdravstvene ustanove, u skladu sa zakonom.

Član 38.

O izvršenim obaveznim i preporučenim zdravstvenim pregledima, uključujući i dobrovoljno poverljivo savetovanje i testiranje (DPST), vodi se propisana medicinska dokumentacija i evidencija u pismenom ili elektronskom obliku u skladu sa zakonom.

Obrazac za dobrovoljno poverljivo savetovanje i testiranje (DPST) iz stava 1. ovog člana odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo (Prilog br. 3).

Član 39.

Zdravstvene ustanove, koje vrše obavezne i preporučene zdravstvene preglede za određene kategorije stanovništva dužne su da dostavljaju izveštaje nadležnom zavodu, odnosno institut za javno zdravlje, o broju pregledanih osoba, broju i vrsti izvršenih pregleda, broju pozitivnih laboratorijskih nalaza, po kategorijama stanovništva jednom mesečno. A zavodi odnosno instituti za javno zdravlje izveštavaju Zavod za javno zdravlje osnovan za teritoriju Republike Srbije.

Član 40.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o obaveznim zdravstvenim pregledima određenih kategorija zaposlenih, drugih lica i kliconoša („Službeni glasnik RS”, br. 20/06 i 27/06).

Član 41.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Broj 110-00-396/2016-10

U Beogradu, 4. januara 2017. godine

Ministar,

ass. dr Zlatibor Lončar, s.r.

Прилог бр. 1.

ОБРАЗАЦ САНИТАРНЕ КЊИЖИЦЕ
Прва страна   величина 10 x 15

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
САНИТАРНА КЊИЖИЦА

Друга страна

<p style="text-align: center;">САНИТАРНА КЊИЖИЦА</p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;">Име и презиме запосленог лица</p> <div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 150px; margin: 10px auto;"></div> <p style="text-align: center;">Место за личну фотографију</p> <hr/> <p style="text-align: center;">ПОТПИС   1</p> <p>Напомена! Санитарну књижицу обавезно држати у пословној просторији објекта у којем се обавља делатност Обр. бр.....</p>

Трећа страна

**САНИТАРНА КЊИЖИЦА
ПОДАЦИ ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ**

Рег. број књигице

.....

.....
(Назив здравствене установе која је издала књигицу)

Место

Датум издавања књигице

МП

(потпис и факсимил
епидемиолога)

Четврта страна

Подаци о прегледаном лицу

Презиме .....

Име.....

ЈМБГ.....

Место и држава рођења.....

Лична карта/пасош.....

Број.....

Место издавања.....

Адреса.....

Становања(пребивалиште/боравиште):.....

ПОСЛОДАВАЦ/школска установа (назив, адреса)

.....

Подаци се уписују и у евиденцију издатих књижица – регистар

Пета страна до 15. стране

Подаци о здравственом прегледу		у		
лица.....		објекту.....		
на пословима.....				
Б.	Здравствени преглед на	Назив установе која је извршила преглед	Резултати клиничко-лабораторијски ог прегледа	Позитиван налаз
	Туберкулозу плућа			
	обољења коже и деривата			
	Цревне болести			
	Паразитарне болести			
	Остале заразне болести			
	Клиџноштво			

На основу извршеног здравственог прегледа, утврђено је да..... (Име и презиме адреса.....), испуњава прописане посебне здравствене услове за рад на пословима.....

.....
Место и датум прегледа

(М.П.) .....
Потпис и факсимил епидемиолога

Прилог бр. 2.

ЕВИДЕНЦИЈА ЛИЦА ЗАПОСЛЕНИХ У ОБЈЕКТУ КОЈА СУ
ПОД ЗДРАВСТВЕНИМ НАДЗОРОМ

ул. _____ у _____

Бр.	Име и презиме	Радно место	Датум последњег санитарног прегледа	Датум следећег санитарног прегледа

МП

ОДГОВОРНО ЛИЦЕ

<p>слично)</p> <p>k) Трансфузија крви или крвних деривата/крвних продуката</p> <p>l) Тетоважа/пирсинг</p> <p>m) Друго (навести): _____</p> <p>n) Непознато</p>	<p>k) Није имао/ла незаштићен сексуални однос</p>
<p>11. Клијент/киња припада популационој групи под ризиком од ХИВ-а:</p> <p>a) Ињектирајући корисници дрога</p> <p>b) Интраназални корисници дрога</p> <p>c) Особе које се баве сексуалним радом</p> <p>d) Мушкарци који имају сексуалне односе са мушкарцима</p> <p>e) Особе на издржавању кривичних санкција</p> <p>f) Деца/млади смештена/и у установама социјалне заштите</p> <p>g) Клијенти особа које се баве сексуалним радом</p> <p>h) Лица на раду или дужем боравку у иностранству</p> <p>i) Пацијенти/киње са полно преносивим инфекцијама</p> <p>j) Труднице</p> <p>k) Здравствени радници/е – анциденти</p> <p>l) Хетеросексуалци/ке који/е не припадају ни једној од наведених популационих група</p> <p>m) Друго (навести): _____</p> <p>n) Клијент/киња не припада ниједној популационој групи под ризиком од ХИВ-а</p>	
<p>Подаци о претходном тестирању клијента/киње</p>	
<p>12. Да ли се клијент/киња раније тестирао/ла на ХИВ:</p> <p>a) Не (заокружити разлог):</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Период прозора ✓ Предомислио/ла се и желео/ла да се тестира касније ✓ Желео/ла да се тестира заједно са партнером/партнерком (иди на питање 15) ✓ Малолетно лице које се не може тести без сагласности родитеља/старатеља ✓ Недостатак тестова за тестирање ✓ Није сматрао/ла да је под ризиком ✓ Друго (навести): _____ <p>b) Да, позитиван резултат теста</p> <p>c) Да, негативан резултат теста</p> <p>d) Да, али не зна резултат теста (иди на питање 13)</p>	<p>13. Када је клијент/киња тестиран/на на ХИВ последњи пут (уколико је одговор под 12 Не, прескочити ово питање):</p> <p>a) У претходних 6 месеци</p> <p>b) У претходних 12 месеци</p> <p>c) Пре више од годину дана</p>
<p>14. Место последњег тестирања на ХИВ (уколико је одговор под 12 Не, прескочити ово питање):</p> <p>a) ДПСТ саветовалиште</p> <p>b) Приватна лабораторија</p> <p>c) Организација/удружење која пружа превентивне услуге</p> <p>d) Служба за трансфузиологију</p> <p>e) Друго (навести): _____</p>	
<p>Процена саветника о оправданости тестирања клијента/киње</p>	<p>Информисање о ДПСТ и ИЕК материјал</p>
<p>15. Процена саветника</p> <p>a) Клијент/киња нема ризик за ХИВ</p> <p>b) Клијент/киња је у периоду прозора за ХИВ</p> <p>c) Клијент/киња има ризик и може да се тестира на ХИВ</p> <p>d) Клијент/киња има ризик, али не жели да се тестира на ХИВ</p>	<p>16. Како је клијент/киња чуо/ла за ДПСТ саветовалиште:</p> <p>a) ТВ, радио, штампа</p> <p>b) Брошуре, лифлети, плакат и слично</p> <p>c) Интернет</p> <p>d) Од рођака/пријатеља</p> <p>e) Од сексуалног партнера/брачног друга</p> <p>f) Од другог клијента/киње</p> <p>g) Од здравственог радника/це</p> <p>h) Од вршњачког едукатора/ке/теренског радника/це у некој НВО/удружењу (назив НВО/удружења):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Назив удружења, место: _____ <p>i) Од запосленог/е у затвору</p> <p>j) Друго (навести): _____</p>
<p>17. Дат кондом/кондоми:</p> <p>a) Да (унесите број): _____</p> <p>b) Не (наведите разлог): _____</p>	<p>18. Дистрибуиран информативно едукативни и комуникацијски (ИЕК) материјал:</p> <p>a) Да (унесите број): _____</p> <p>b) Не (наведите разлог): _____</p>

Тестирање на ХИВ и друге крвним и сексуалним путем преносиве инфекције
(попунити табеле, питања 19 и 20)

19. Подаци о тестирању на ХИВ инфекцију

Р. бр.	Датум тестирања	Врста тестирања на ХИВ 1. Без упута и не плаћа клијент 2. Без упута и плаћа клијент 3. Са упутом и не плаћа клијент	Тип теста 1. Из серума (ЕЛИСА, МикинВидас, друго) 2. Браи тест 3. WB тест	Извор финансирања 1. МЗ (општи интерес) 2. Донација ГФ/МЗ 3. РФЗО 4. Сопствена средства 5. Друго 6. Кампања	Тестирање урађено: Резултат тестирања 1. Реактиван 2. Нероактиван	Резултат теста није доступан: Разлог
						1. Чена се резултат 2. Недостатак тестова 3. Друго
1.						
2.						

20. Подаци о тестирању на друге крвно и полно преносиве инфекције

Патоген	Датум тестирања	Врста тестирања на ХИВ 1. Без упута и не плаћа клијент 2. Без упута и плаћа клијент 3. Са упутом и не плаћа клијент	Тип теста 1. Из серума 2. Браи тест	Извор финансирања 1. МЗ (општи интерес) 2. Донација ГФ/МЗ 3. РФЗО 4. Сопствена средства 5. Друго 6. Кампања	Тестирање урађено: Резултат тестирања 1. Реактиван 2. Нероактиван	Резултат теста није доступан: Разлог
						1. Чена се резултат 2. Недостатак тестова 3. Друго
ХБсАг						
ХЦВ						
Сифилис/ВДРЛ						
Сифилис/ТПХА						
Сифилис/друго						
Хламидија						
Друго (навести)						

Саветовање после тестирања

<p>21. Датум саопштавања резултата тестирања на ХИВ уз саветовање:</p> <p> <input type="text"/> <input type="text"/> / <input type="text"/> <input type="text"/> / <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> (дд / мм / гггг) </p> <p>23. Даље упућивање:</p> <p>а) Клијент/киња није упућен/а даље</p> <p>б) Клијент/киња упућен даље (могуће више одговора): Здравственој служби</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Инфектологу у Центар за лечење ХИВ инфекције 	<p>22. ХИВ позитивном/ој клијенту/кињи пружена услуга позитивне превенције у ДПСТ центру:</p> <p>а) Да</p> <p>б) Не</p> <p>с) Клијент/киња није ХИВ позитиван/на</p> <p>с) Клијент/киња упућен даље (могуће више одговора): Друга подршка</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Служби за социјалну помоћ/подршку ○ Религиозној или сличној организацији (духовна подршка)
--	---

